

Europeiska unionens officiella tidning

C 134

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

sextiotredje årgången

24 april 2020

Innehållsförteckning

I Resolutioner, rekommendationer och yttranden

RESOLUTIONER

Den parlamentariska församlingen Euronest

2020/C 134/01	Resolution av den parlamentariska församlingen Euronest om parlamentarisk granskning som ett verktyg för att stärka demokratin, ansvarigheten och ändamålsenligheten hos statliga institutioner i länderna i det östliga partnerskapet	1
2020/C 134/02	Resolution från den parlamentariska församlingen Euronest om underlättande av digitalisering för att förbättra effektiviteten och stimulera ekonomisk tillväxt i EU och länderna i det östliga partnerskapet	7
2020/C 134/03	Resolution av den parlamentariska församlingen Euronest om solidaritet och tillnärmning inom energisektorn – mot ett progressivt regelverk	11
2020/C 134/04	Resolution av den parlamentariska församlingen Euronest om innovation i utbildning och utbildningsreformer i EU och de östliga partnerländerna: utmaningar och möjligheter	16
2020/C 134/05	Resolution av den parlamentariska församlingen Euronest om Trio Plus-strategin 2030: att bygga en framtid med östligt partnerskap	22

SV

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN EURONEST

RESOLUTION

av den parlamentariska församlingen Euronest om parlamentarisk granskning som ett verktyg för att stärka demokratin, ansvarigheten och ändamålsenligheten hos statliga institutioner i länderna i det östliga partnerskapet

(2020/C 134/01)

Den parlamentariska församlingen Euronest utfärdar denna resolution

- med beaktande av den konstituerande akten för den parlamentariska församlingen Euronest av den 3 maj 2011,
- med beaktande av den gemensamma förklaringen från toppmötet mellan länderna i det östliga partnerskapet av den 24 november 2017 i Bryssel och dess tidigare förklaringar,
- med beaktande av den globala strategin för EU:s utrikes- och säkerhetspolitik från juni 2016 med titeln *Delade visioner, gemensamma åtgärder: Ett starkare Europa* samt genomföranderapporterna om denna från år 1 (2016) och år 2 (2017),
- med beaktande av det gemensamma arbetsdokumentet från Europeiska kommissionens och Europeiska utrikestjänstens avdelningar av den 9 juni 2017 med titeln *Eastern Partnership - 20 Deliverables for 2020: Focusing on key priorities and tangible results* (Det östliga partnerskapet – 20 resultat som ska uppnås fram till 2020 med fokus på viktiga prioriteringar och påtagliga resultat),
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 9 juli 2015 om översynen av den europeiska grannskapspolitiken,
- med beaktande av rapporten av den 18 maj 2017 från Europeiska kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och Europeiska kommissionens vice ordförande om genomförandet av översynen av den europeiska grannskapspolitiken,
- med beaktande av Europaparlamentets rekommendation av den 15 november 2017 till rådet, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten om det östliga partnerskapet inför toppmötet i november 2017,
- med beaktande av den parlamentariska församlingen Euronests resolution av den 3 april 2012 om att stärka det civila samhället i de östra partnerskapsländerna, om samarbetet mellan regeringarna och det civila samhället samt om reformer som syftar till att öka det civila samhällets inflytande,
- med beaktande av associeringsavtalen mellan EU, å ena sidan, och Georgien, Moldavien och Ukraina, å andra sidan,
- med beaktande av det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan EU och Armenien, och av följande skäl:

- A. Effektiv parlamentarisk granskning är en grundbult i en välfungerande demokrati, i enlighet med rättsstatsprincipen, och spelar en viktig roll i den demokratiska samhällsstyrningen genom att hjälpa till att förbättra kvaliteten på den verkställande maktens politik, program och praxis och göra denna politik mer legitim.
- B. Det är oerhört viktigt att stärka kapaciteten hos parlamenten i länderna i det östliga partnerskapet att utöva effektiv granskning, och detta bör stödjas av kommissionen.
- C. I alla politiska system som verkligen tillämpar maktfördelningsprincipen utövar parlamentet, utöver att inneha lagstiftnings- och budgetfunktionerna, också den övergripande granskningen och kontrollen över den verkställande makten.
- D. Den parlamentariska granskningen omfattar regeringens och dess byråers samtliga politikområden och politiska åtgärder och är inte begränsad till den verkställande maktens genomförande av lagstiftningen och budgeten (budgetkontroll).
- E. Rättsväsendets oberoende är en annan viktig grundbult i en fungerande demokrati.
- F. Vanligtvis skiljer man mellan tre politiska system: det presidentiella systemet, det parlamentariska systemet och de semipresidentiella eller semiparlamentariska politiska systemen.
- G. Utöver plenarsessionerna inrättas parlamentsutskott för att förbereda institutionens övergripande arbete och garantera en effektiv daglig granskning av regeringen och dess politik och åtgärder.
- H. Ett oberoende, icke-begränsat och välfungerande parlament som kan utöva all sin konstitutionsenliga makt och har friheten att utöva verklig tillsyn över regeringen och dess byråer är en oumbärlig institution i fråga om att förstärka rättsstaten, vilket bland annat inkluderar att effektivt bekämpa korruption och sätta stopp för straffrihet.
- I. Det civila samhällets organisationer, medier och människorättsinstitutioner stöder parlamentet i dess granskningsarbete genom sina utvärderingar, utredningar och observationer avseende de statliga institutionerna och deras agerande.
- J. Fria och oberoende medier och ett fritt, effektivt utformat civilt samhälle med tillräcklig finansiering i landet är därför också en grundförutsättning för en effektiv och hälsosam demokrati och är ett stöd för parlamentet i dess granskningsarbete.
- K. Arbetet med att befästa demokratin kräver att nationella politiska institutioner är beredda att tillämpa bästa praxis och att dra lärdom av sin egen och andras erfarenhet.
- L. En oåterkallelig tillämpning av maktfördelningsprincipen, en orubblig respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande rättigheterna och ett gediget försvar av rättsstaten utgör grundläggande gränser för demokratiska stater.
- M. Regelbundna val, i enlighet med erkända internationella normer, särskilt vad gäller konkurrens och öppenhet, är visserligen grundläggande, men är inte på egen hand ett slutgiltigt bevis på att ett politiskt system är demokratiskt.
- N. Flerpartiparlament betraktas ofta som betydligt mer representativa organ, och det stora antalet ideologiskt orienterade partier ger en bättre representation av de olika intressena i samhället.
- O. Europaparlamentets grupp för demokratistöd och valsamordning tillhandahåller särskilt demokratistöd till ett antal prioriterade länder, bland annat de tre länder i det östliga partnerskapet som har ett associeringsavtal med EU, det vill säga Georgien, Moldavien och Ukraina.
- P. EU stöder länderna i det östliga partnerskapet genom specifika projekt som syftar till att hjälpa deras parlament att stärka sin granskning av regeringen, till exempel projektet för att stärka den parlamentariska demokratin i Georgien som genomfördes 2009–2019 eller, vid sidan av FN:s utvecklingsprogram, projektet Rada för Europa som genomfördes i Ukraina 2016–2018 eller Europaparlamentets behovsbedömningsuppdrag till Ukrainas Verhovna rada (2015–2016).

Att ta itu med utmaningar för den parlamentariska granskningen

1. Euronest understryker att demokrati förutsätter en jämn fördelning av kvinnor och män i beslutsfattande ställningar, och att insatser för att öka antalet kvinnor i beslutsfattande ställning därför är viktiga. Euronest uppmanar EU:s medlemsstater och länderna i det östliga partnerskapet att öka andelen kvinnor i parlamentet.
2. Euronest betonar att granskningsfunktioner, vid sidan av politiska impulser, i dag är en av parlamentets viktigaste funktioner och att detta kräver en process med oavbruten kommunikation mellan regeringen och parlamentet och regeringens medgivande till att vara ansvarigt inför parlamentet. Euronest uppmanar länderna i det östliga partnerskapet att vidhålla och vidareutveckla politiska system som främjar sådan oavbruten kommunikation och ansvarighet.
3. Euronest uppmanar Europeiska kommissionen att inrätta ett särskilt program för att stärka den parlamentariska granskningen i länderna i det östra grannskapet genom att förbättra samordningen och samarbetet mellan statliga byråer, parlamentet och det civila samhällets organisationer, föreslå en skräddarsydd utbildningsmodul för parlamentsanställda eller stödja administrativa reformer.
4. Euronest bedömer att det saknas en stark tradition av parlamentarisk granskning – dock i mycket olika utsträckning – i samtliga sex länder i det östliga partnerskapet, vilket lämnar utrymme för luckor i effektiva mekanismer för motåtgärder. Euronest efterlyser en förstärkning av rapporteringsmekanismerna för systematisk dialog mellan den verkställande makten och parlamentet.
5. Euronest anser att reformer av den parlamentariska förvaltningen i länderna i det östliga partnerskapet måste göras på ett kontinuerligt sätt, så att det blir möjligt att synkronisera funktionerna i hela parlamentsinfrastrukturen och parlamentsledamöternas dagliga behov och förväntningar. Euronest betonar i detta sammanhang att förvaltningen också måste fungera som en garanti för en fullständig och lämplig rättslig och representativ granskning (bl.a. av budgeten) och andra funktioner.
6. Euronest efterlyser ytterligare reformer av den offentliga förvaltningen i länderna i det östliga partnerskapet, eftersom sådana reformer, om de genomförs på ett korrekt sätt, kommer att göra det möjligt för de offentliga förvaltningarna att bli mer medborgarorienterade och öppna och samtidigt tillhandahålla snabbare och bättre tjänster till medborgare och företag. Euronest anser att en effektiv, öppen och medborgarorienterad offentlig förvaltning är en grundförutsättning för en korrekt fungerande offentlig styrning och socioekonomisk utveckling i länderna i det östliga partnerskapet, och att detta därmed påverkar demokratins kvalitet genom att underlätta och öka kvaliteten på landets parlamentariska granskning.
7. Euronest bedömer att det uppstår utmaningar i fråga om den parlamentariska granskningens omfattning och effektivitet i länder med starka presidentiella system, vilket märks av i Azerbajdzjan och Vitryssland, vars presidenter har mycket stor makt gentemot parlamentet och regeringen. Euronest konstaterar att situationen i Armenien och Georgien har förändrats på senare år tack vare flera på varandra följande reformer av konstitutionen, och att man har rört sig i riktning mot rent parlamentariska politiska system varefter fredliga regeringsskiften har inträffat, genom den icke-våldsamma "sammetsrevolutionen" i Armeniens fall och genom val i Georgiens fall. Euronest erinrar samtliga sex länder i det östliga partnerskapet om att det krävs ytterligare reformer för att stärka den parlamentariska granskningen.
8. Euronest upprepar att parlamenten i det östra grannskapet, då de antar en ny lagstiftningsakt, inte bör påskynda förfarandet alltför mycket och att de måste anpassa förfarandena så att de tillåter utförliga diskussioner med oppositionen och andra intressenter om innehållet och detaljerna i reformerna, i syfte att stärka rollen för det huvudsakliga lagstiftande organets granskning.
9. Euronest noterar att ekonomiska eller andra icke-politiska eliter i olika utsträckning har stort inflytande på parlamentsledamöter i länderna i det östliga partnerskapet, vilket står i vägen för en oberoende och öppen granskning av regeringens politik och åtgärder liksom effektiva och ändamålsenliga förvaltningsreformer. Euronest ser med oro på fall av rörlighet mellan politiska grupper hos ett stort antal parlamentsledamöter under deras mandatperiod, vilket inträffade i Moldavien under valperioden 2014–2019. Euronest uppmanar de nationella parlamenten i länderna i det östliga partnerskapet att införa sätt att garantera parlamentsledamöters oberoende och att sätta stopp för partisk valkretsindelning (s.k. *gerrymandering*). Euronest uppmanar länderna i det östliga partnerskapet att driva på reformer av vallagstiftningen som leder till att det införs sätt att på ett ändamålsenligt sätt utkräva ansvar av regeringen. Euronest påminner länderna i det östliga partnerskapet om att de, när de ändrar vallagstiftningen, bör skapa lika möjligheter till representation för alla etniska minoriteter.
10. Euronest uppmanar eftertryckligen politiska partier att ta sig an reformer av valsystemet genom en partiöverskridande dialog för att säkerställa ett brett politiskt stöd.

11. Euronest uppmanar myndigheterna att genomföra rekommendationerna från OSSE/ODIHR:s valobservatörsuppdrag i god tid före framtida val.
12. Euronest noterar med oro att korruption fortfarande förekommer och att det äventyrar förtroendet för demokratin, inte bara i länderna i det östliga partnerskapet utan i Europa som helhet. Euronest ser med oro på korruption inom parlament och andra statliga institutioner som, trots att den har minskat i vissa av länderna i det östliga partnerskapet, fortfarande i olika utsträckning hindrar en effektiv parlamentarisk granskning, och efterlyser öppna utredningar av alla konstaterade fall. Euronest betonar att det finns ett behov av att utkräva ansvar och att sätta stopp för straffrihet.
13. Euronest understryker att oppositionen har en speciell roll när det gäller att utöva parlamentarisk granskning i syfte att aktivt vidhålla en rigorös och fullfjädrad granskning av regeringen. Euronest uppmanar till avhållsamhet från alla försök att begränsa oppositionens gransknings- och kontrollfunktioner och anser att ledamöter som inte ingår i en koalition eller en majoritet ska garanteras lagstadgade rättigheter.
14. Euronest uppmanar att genomförandet av avtal med EU, i synnerhet associeringsavtalen med Ukraina, Moldavien och Georgien, det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet med Armenien och partnerskaps- och samarbetsavtalen med Azerbajdzjan och Vitryssland, utgör en ytterligare parlamentarisk granskningsuppgift som kräver särskilt intensiv granskning och kontroll av regeringen och ändamålsenlig samordning mellan regeringen, parlamentet och rättsväsendet i syfte att fördjupa den europeiska integrationsprocessen.
15. Euronest uttrycker sin oro över en brist på kapacitet inom statliga institutioner när det gäller europeiska frågor som allvarligt hindrar ett effektivt, ändamålsenligt och fullständigt genomförandet av associeringsavtalen och bromsar arbetet för europeisk integration. Euronest uppmanar de associerade länderna att intensifiera sina ansträngningar för att bygga upp en genuint motiverad förvaltning med tillgång till tillräckliga resurser för att fullständigt och omgående kunna genomföra nödvändiga reformer och relevanta bestämmelser.
16. Euronest betonar att mångfald är grundläggande för ett funktionellt parlament som arbetar för alla sina medborgare. Euronest uppmanar Europaparlamentet och de nationella parlamenten i länderna i det östliga partnerskapet att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa en rättvis representation av kvinnor och etniska minoriteter bland sina ledamöter.

Att främja betydelsefulla utbyten mellan Europaparlamentet och parlamenten i EU-medlemsstaterna och i länderna i det östliga partnerskapet samt att dela med sig av framgångar

17. Euronest välkomnar de ansträngningar som gjorts för att stödja länderna i det östliga partnerskapet i deras arbete för att utveckla en hållbar demokrati och rättsstat. Euronest betonar emellertid att dessa processer måste vara väl förankrade bland medborgarna för att vara hållbara.
18. Euronest betonar bestämmelserna i den parlamentariska församlingen Euronests arbetsordning, som godkändes 2011 och ändrades 2012, 2013, 2015, 2017 och 2018, om granskning av genomförandet av politiken för det östliga partnerskapet, särskilt artiklarna 17, 21, 22, 25, 26 och 27 samt bilaga I till arbetsordningen, som rör resolutioner, rekommendationer, skriftliga och muntliga frågor samt utskotten och arbetsgrupperna.
19. Euronest välkomnar de ansträngningar som gjorts av de länder i det östliga partnerskapet som har associeringsavtal med EU – det vill säga Ukraina, Moldavien och Georgien, samt Armenien inom ramen för det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet med EU som undertecknades i november 2017 – för att öka granskningen av genomförandet av dessa avtal, som skapar ytterligare utmaningar och möjligheter. Euronest välkomnar den interparlamentariska församling som inrättades den 5 oktober 2018 av dessa tre länder, vars syfte är att skapa en mer effektiv parlamentarisk granskning i detta hänseende och att ge en impuls till deras gemensamma granskning av sina respektive regeringars genomförande av associeringsavtalen och politiken för det östliga partnerskapet som helhet.
20. Euronest anser att parlamenten i länderna i det östliga partnerskapet, när det gäller att tillämpa bästa praxis och dra lärdom av sina egna och andras misslyckanden och erfarenheter när det gäller arbetet för att befästa demokratin, skulle kunna lära sig av sina egna erfarenheter och även ta efter varandras bästa praxis och lära sig av varandras lösningar på begränsningar.

21. Euronest anser också att utbyte av bästa praxis mellan Europaparlamentet, EU-medlemsstaternas parlament och parlamenten i länderna i det östliga partnerskapet bör fortsätta att spela en positiv roll och bör stödjas. Euronest anser vidare att det behövs fler format och utbytesprogram mellan parlamentsledamöter och parlamentens sekretariat när det gäller reformer av den parlamentariska förvaltningen, i syfte att stärka kapaciteterna och öka medvetenheten hos de huvudsakliga intressenterna. Euronest efterlyser en förstärkning av kontakterna på arbetsnivå för att bygga upp starka nätverk inom och mellan de ovannämnda parlamenten för ytterligare regionalt samarbete.
22. Euronest ser med glädje på de ansträngningar som gjordes av det östliga partnerskapets 15:e panel om samhällsstyrning och reformer av den offentliga förvaltningen som hölls i Prag den 7–8 november 2018 för att ta itu med ansvarigheten och organisationen av den offentliga förvaltningen och tillhandahållandet av tjänster genom medborgarorienterade förfaranden och tillgång till offentliga tjänster.
23. Euronest erinrar om att länderna i det östliga partnerskapet måste agera i enlighet med sina internationella åtaganden och respektera grundläggande mänskliga rättigheter och minoritetsrättigheter i sina lagstiftningsprocesser.

Att öka tankefriheten och mediernas och den akademiska världens oberoende som en central prioritering för bättre parlamentarisk granskning

24. Euronest upprepar att det är viktigt att ha verkligt fria medier och att det behövs oberoende medier och mediemångfald för att trygga säkerheten för mediearbetare och journalister, och betonar att möjligheterna för medieällor inte bör begränsas, så att medborgare av alla etniska ursprung kan få lika tillgång till information och att verklig akademisk yttrandefrihet och tankefrihet kan garanteras, vilka är centrala delar av varje demokrati. Euronest uppmanar alla Euronestmedlemmar att garantera dessa friheter och att göra dem ändamålsenliga, eftersom medierna och den akademiska världen erbjuder parlamenten viktig professionell expertis och kunskap och bidrar med viktigt underlag för objektiv parlamentarisk granskning.
25. Euronest ser mer oro på att otillräcklig mediefrihet och otillräcklig frihet för akademiska institutioner i vissa länder i det östliga partnerskapet gör att parlamenten saknar en välinformerad allmänhet och vetenskapliga yttranden, vilket är ett nödvändigt komplement för att berika parlamentets kontinuerliga granskningsfunktion. Euronest uppmanar alla länder i det östliga partnerskapet att förbättra de rättsliga bestämmelserna för fria och pluralistiska medier och akademiska landskap och att göra dem ändamålsenliga, eftersom de i många fall ännu är påverkade eller snedvridna av affärsintressen och politiska intressen.
26. Euronest uppmanar med kraft länderna i det östliga partnerskapet att förbättra villkoren för medierna och att göra professionell, oberoende journalism hållbar, eftersom endast ett hälsosamt medielandskap kan göra att man uppnår de grundläggande målen för EU:s granskningsspolitik, såsom demokrati, god samhällsstyrning, motståndskraft mot externa påtryckningar och effektiv kommunikation om reformer och om fördelarna med att samarbeta med EU. Euronest uppmanar EU och länderna i det östliga partnerskapet att fortsätta att verka för en mediemiljö där journalister kan arbeta utan att utsättas för påtryckningar och förtryck.
27. Euronest betonar vikten av den roll som det civila samhällets organisationer spelar när det gäller att främja parlamentarisk granskning, öppenhet och den demokratiska processen som helhet. Euronest uppmanar de nationella parlamenten i länderna i det östliga partnerskapet att stödja och öppet samarbeta med det civila samhället i alla aspekter av sitt arbete för medborgarna, i syfte att beakta en mångfald av åsikter.
28. Euronest understryker riskerna med desinformationskampanjer, särskilt i sociala medier, samt försök att sprida antidemokratiska narrativ och värderingar som syftar till att nedvärdera offentliga institutioner eller påverka valkampanjer. Euronest efterlyser ett nära samarbete och erfarenhetsutbyte mellan EU och länderna i det östliga partnerskapet på detta område och ett antagande av en bestämd gemensam standpunkt, utan att det äventyrar medborgarnas grundläggande friheter.

Granskning av säkerhetssektorn som ett särskilt viktigt område för parlamentarisk granskning

29. Euronest erinrar om resolutionen om säkerhetsutmaningar i länderna inom det östliga partnerskapet och en starkt roll för EU i fråga om att hantera dem, som antogs av den parlamentariska församlingen Euronest vid dess sammanträde i juni 2018 och där det betonades att "det är centralt att upprätthålla god förvaltning inom brottsbekämpnings-,

säkerhets- och försvarsinstitutioner för att skydda de östliga partnerländerna mot försök till destabilisering” och parlamenten i partnerländerna eftertryckligen uppmanades ”att till fullo utöva sin demokratiska kontroll av brottsbekämpande organ, militära tjänster och säkerhetstjänster”. Euronest betonar att den parlamentariska granskningen av säkerhetssektorn bör ökas.

30. Euronest framhåller behovet av stärkt parlamentarisk granskning över de olika säkerhetstjänsterna i länderna i det östliga partnerskapet och påminner om värdet av parlamentarisk granskning av inrikesministeriet och de nyligen inrättade säkerhetstjänsterna.
31. Euronest erinrar i detta sammanhang om det slutliga uttalandet och rekommendationerna från det sjätte mötet i kommittén för parlamentariskt samarbete mellan EU och Georgien som hölls i Bryssel den 26 april 2018, särskilt punkt 14 om att lansera ett EU-finansierat projekt för att stärka den parlamentariska granskningen av säkerhetssektorn.

Att öka de personella, materiella och finansiella resurserna för parlamenten i länderna i det östliga partnerskapet

32. Euronest efterlyser ökade resurser i form av personal, materiel och finansiering, i syfte att förbättra det övergripande arbetet inom parlamenten i länderna i det östliga partnerskapet, bland annat för att säkerställa att de är fullt kapabla att utveckla en effektiv och kontinuerlig granskning av regeringen, dess politik och dess åtgärder som kännetecknas av oberoende och stöds av en fungerande och objektiv utredningstjänst.
33. Euronest betraktar samarbete mellan de parlamentariska sekretariaten för länderna i det östliga partnerskapet, Europaparlamentet och parlamenten i EU-medlemsstaterna som ett sätt att uppnå en mer effektiv och ändamålsenlig parlamentarisk granskning genom utbyte av erfarenheter och delning av resurser. Euronest uppmanar till ett upprättande av ett sådant samarbete på området parlamentarisk utredning även i de fall där det ännu inte finns någon utredningstjänst och inrättandet av en sådan kräver särskilda ansträngningar.
34. Euronest anser att ett starkt, effektivt och gott samarbete mellan revisionsrätten och parlamenten i länderna i det östliga partnerskapet som grundas på ömsesidigt förtroende är en grundförutsättning för att få till stånd en bättre och mer omfattande parlamentarisk granskning av budgeten och budgetutgifterna. Euronest anser att ett sådant samarbete bör upprättas mellan länderna i det östliga partnerskapet.
35. Euronest uppdrar åt sina medordförande att översända denna resolution till Europaparlamentet, rådet, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och Europeiska kommissionens vice ordförande, kommissionsledamoten med ansvar för den europeiska grannskapspolitiken och utvidgningsförhandlingarna, Europeiska utrikestjänsten samt till regeringarna och parlamenten i EU:s medlemsstater och i länderna i det östliga partnerskapet.

RESOLUTION

från den parlamentariska församlingen Euronest om underlättande av digitalisering för att förbättra effektiviteten och stimulera ekonomisk tillväxt i EU och länderna i det östliga partnerskapet

(2020/C 134/02)

DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN EURONEST UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION.

- med beaktande av den konstituerande akten för den parlamentariska församlingen Euronest av den 3 maj 2011 och det östliga partnerskapets gemensamma förklaring från toppmötet den 24 november 2017,
- med beaktande av associeringsavtalen mellan EU, å ena sidan, och Georgien, Moldavien och Ukraina, å andra sidan, i synnerhet de djupgående och omfattande frihandelsområdena,
- med beaktande av rapporterna *World Investment Report* från Förenta nationernas konferens för handel och utveckling,
- med beaktande av kommissionens och Europeiska utrikestjänstens gemensamma arbetsdokument av den 9 juni 2017 *Eastern Partnership – 20 Deliverables for 2020 focusing on key priorities and tangible results* (det östliga partnerskapet – 20 resultat som ska uppnås fram till 2020 med fokus på viktiga prioriteringar och påtagliga resultat),
- med beaktande av den europeiska grannskapspolitiken som trädde i kraft 2014 som en del av det europeiska grannskapsinstrumentet för perioden 2014–2020,
- med beaktande av Agenda 2030 för hållbar utveckling, som antogs vid FN:s toppmöte om hållbar utveckling den 25 september 2015,
- med beaktande av det gemensamma uttalandet från Visegradgruppens utrikesministrar om det östliga partnerskapet med anledning av resultaten av deras möte i Warszawa den 12 april 2017, vilket behandlar utsikterna för EU-medlemskap för de länder i det östliga partnerskapet som är intresserade av detta,
- med beaktande av det östliga partnerskapets andra ministermöte om den digitala ekonomin den 5 oktober 2017 i Tallinn i Estland,
- med beaktande av initiativet EU4Digital inom det europeiska grannskapsinstrumentet, som stöder digital ekonomi och digitalt samhälle inom det östliga partnerskapet,
- med beaktande av programplaneringen för det europeiska grannskapsinstrumentet – det regionala strategidokumentet för den östra regionen för 2014–2020 och det fleråriga vägledande programmet (2017–2020),
- med beaktande av det gemensamma meddelandet till Europaparlamentet och rådet av den 7 februari 2013 *EU:s strategi för cybersäkerhet: En öppen, säker och trygg cyberrymd*,
- med beaktande av det gemensamma meddelandet till Europaparlamentet och rådet av den 13 september 2017 *Resiliens, avskräckning och försvar: ett starkt cyberförsvar för EU*, och av följande skäl:
 - A. Samarbetet inom ramen för den parlamentariska församlingen Euronest syftar till att åstadkomma positiva effekter genom att utveckla nationella system för e-handel och e-logistik, däribland digitala transportkorridorer, i partnerländerna genom harmonisering med EU:s bästa praxis för den digitala inre marknaden.
 - B. Ökat samarbete mellan EU och de östliga partnerländerna på området för digital ekonomi skulle medföra nya möjligheter för företag och medborgare och skapa ekonomisk tillväxt och välstånd.
 - C. Deltagarna i det östliga partnerskapet och EU har ställt sig bakom en harmonisering av digitala marknader inom ramen för initiativet EU4Digital för att undanröja befintliga utmaningar och hinder för alleuropeiska onlinetjänster för medborgare, statliga förvaltningar och företag.
 - D. Utveckling av en digital ekonomi skulle bidra till att skapa nya arbetstillfällen, öka effektiviteten i näringslivet, locka investeringar, stimulera handel, modernisera ekonomier, utveckla innovationer och öka insynen.
 - E. Det är allmänt erkänt att underlättande av digitalisering kan vara av avgörande vikt för den ekonomiska tillväxten i östliga partnerländer och EU-medlemsstater på såväl kort som lång sikt, eftersom denna strategi ger positiva spridningseffekter genom teknik- och kunskapsöverföring.

- F. Utsläppen av växthusgaser i samband med digitalisering ökar snabbt, eftersom stora mängder el behövs för behandling och lagring av stordata, liksom för tillverkning av datorer, skärmar och smarttelefoner.
- G. Digital teknik har en betydande negativ inverkan på miljön och på människors hälsa genom avfallsproduktion och avfallsexport till fattiga länder, orimligt stor vattenförbrukning och förorenande råvaruutvinning, ofta i konfliktområden.
- H. I dokumentet *20 Deliverables for 2020* fastslogs vikten av digitalisering och ett antal ambitiösa mål sattes i syfte att harmonisera de digitala marknaderna inom ramen för pelaren för ekonomisk utveckling och marknadsmöjligheter.
- I. Den digitala ekonomin spelar en viktig roll i bilaterala dialoger och utgör ett av de prioriterade samarbetsområdena för EU och länderna i det östliga partnerskapet, tillsammans med interoperabilitetsramen, e-handel, e-hälsa och avskaffandet av roamingavgifter för partnerländer.
- J. Det östliga partnerskapets Connect-program syftar till att minska den digitala klyftan mellan de östliga partnerländerna och tillgodose behoven hos forsknings- och utbildningsgrupper inom nationella forsknings- och utbildningsnätverk.
- K. It-säkerhet erkänns numera som en oskiljaktig del av en effektiv digitaliseringsprocess och av offentlig–privata partnerskap.
- L. Det föreligger ett associeringsavtal mellan EU och Georgien, ett associeringsavtal mellan EU och Moldavien, ett associeringsavtal mellan EU och Ukraina, ett omfattande och fördjupat partnerskapsavtal mellan EU och Armenien och ett partnerskaps- och samarbetsavtal mellan EU och Azerbajdzjan.
1. Euronest understryker den strategiska betydelsen av att underlätta digitalisering som en process som syftar till att förbättra effektiviteten och stimulera ekonomisk tillväxt i länderna i EU och det östliga partnerskapet. Euronest betonar att den outnyttjade potentialen för samarbete mellan EU och de östliga partnerländerna på området för den digitala ekonomin och det digitala samhället skulle kunna frigöras genom investeringar i bredbandsinfrastruktur, genom en harmonisering av lagstiftningen med EU:s normer samt genom en påskyndad integrering av EU:s digitala inre marknad.
 2. Euronest är medvetet om att integrering av digital teknik i vardagslivet, vilket bidrar till tillgång till och behandling av mer tillförlitlig och användbar information, öppnar upp en betydande outnyttjad potential för ekonomisk tillväxt, produktivitet och socialt skydd.
 3. Euronest anser att digitalisering i kombination med ny teknik, såsom artificiell intelligens, stordata, biometri och teknik för distribuerade liggare, har potential att samtidigt förbättra tillhandahållandet av offentliga tjänster, förvaltningens kvalitet och den finanspolitiska transparensen, vilket kommer att minska antalet korrupta transaktioner. Euronest understryker emellertid att detta underlättande samtidigt kan utlösa marknadsvolatilitet och öka sårbarheten för it-attacker och bedrägeri genom överdriven koncentration och svag reglering.
 4. Euronest konstaterar att digitaliseringsstrategierna för olika nationella ekonomier beror på institutionella förutsättningar, traditioner och maktförhållanden. Euronest är medvetet om att det finns en klyfta mellan EU och de östliga partnerländerna i fråga om digitala samhällen, ekonomi och innovation, och att detta kan komma att orsaka ännu mer djupgående skillnader i framtiden med framväxten av en digital industri och Arbetet 4.0. Euronest anser att det är nödvändigt att ta hänsyn till arbetstagares rättigheter och att behandla alla arbetstagare lika, oavsett om de är verksamma inom den digitala ekonomin eller ej.
 5. Euronest anser att det är nödvändigt att genomföra omfattande reformprogram för de nationella regeringarna, till fullo utnyttja tillgängliga resurser och få till stånd ett samordnat tillvägagångssätt för EU och de östliga partnerländerna när det gäller regleringen av digitaliseringsprocesserna, allt för att minska de ekonomiska riskerna med digitaliseringen.
 6. Euronest betonar att det är viktigt att harmonisera de östliga partnerländernas digitala marknader med EU:s digitala inre marknad. Euronest framhåller att det behövs gemensamma grunder för att utarbeta program för digitala marknader, reglera tjänster på de digitala marknaderna och godkänna innovationer på områdena för informations- och kommunikationsteknik, telekommunikation, digitala certifikat och säkerhet, e-kompetens, e-hälsa och e-handel.

7. Euronest inser att när nationella regeringar tar fram enhetliga bestämmelser och standarder för att säkerställa integriteten för data, algoritmer och plattformar kommer detta att stärka användningen av digitala system för att skydda konsumenterna på flera olika sätt, däribland genom tydliga och väl avvägda avtal och rätten till integritet.
8. Euronest uppmanar de östliga partnerländerna att påskynda processen för att harmonisera den nationella lagstiftningen så att skyddet av personuppgifter förbättras, genom att reformera system och bestämmelser för it-säkerhet i enlighet med EU:s rättsliga normer. Euronest anser att ett fritt flöde av information, idéer och kunskap kommer att underlättas genom att man stärker konsumentförtroende, integritet, dataskydd och skydd av immateriella rättigheter.
9. Euronest betonar att införandet av digital teknik behöver åtföljas av en uppsättning normer som bidrar till IKT-värdekedjornas sociala och miljömässiga hållbarhet, för att säkerställa att digitaliseringsåtgärderna är förenliga med målen för hållbar utveckling samt de klimat-, energi- och miljöpolitiska målen.
10. Euronest betonar att det behövs bättre harmonisering av gemensam verksamhet och godkännande av bestämmelser för digital handel på områdena för avtal, tillhandahållande av digitalt innehåll, gränsöverskridande överföring av innehållstjänster online, geoblockering och konsumentskydd.
11. Euronest betonar vikten av samarbetsbaserad och gränsöverskridande e-identifiering för att skapa och verifiera elektroniska signaturer och elektroniska förseglingar. Euronest konstaterar att det finns ett behov av harmoniserade gemensamma bestämmelser för rättslig säkerhet och teknisk kompatibilitet för e-postidentifiering och e-signaturer samt tillhandahållare av betrodda tjänster som erbjuder sådana tjänster i de östliga partnerländerna och EU.
12. Euronest framhåller att det är viktigt att stimulera ekonomisk tillväxt genom att skapa arbetstillfällen och affärsmöjligheter, särskilt genom att stödja små och medelstora företag samt förbättra villkoren för sådana företag i de östliga partnerländerna. Euronest gläds åt resultaten från det 64:e näringslivsforumet inom det östliga partnerskapet, som inriktades på digital ekonomi och innovationer samt stärkta direkta förbindelser små och medelstora företag emellan.
13. Euronest uppmanar nationella regeringar och privata företag att inrätta gränsöverskridande innovationsknutpunkter med beaktande av tillväxtpotentialerna i områden med tillräcklig digital kompetens och teknisk infrastruktur och därigenom minska arbetslösheten och främja högre löner.
14. Euronest betonar att systematisk involvering av viktiga aktörer såsom fackföreningar och arbetsgivarorganisationer och återupplivande av korporativa strukturer verkar som en lovande strategi för att underlätta digitalisering i syfte att öka effektiviteten och stimulera ekonomisk tillväxt i EU och de östliga partnerländerna.
15. Euronest konstaterar att innovationer inom telekommunikation (telegrafi, telefoni, radio, teve, internet), industri (produktionsanläggningar och produktionsmetoder), transport (tåg, bilar, flyg) samt hälsa och hygien (penicillin, röntgen) inte bara kan skapa marknader för produkter, utan också bidra till att lösa samhällsproblem.
16. Euronest framhåller vikten av att stimulera digitala innovationer och att skapa nya samarbetsformat som syftar till att säkerställa samordning på detta område samt deltagande från offentlig och privat sektor i denna plattform.
17. Euronest betonar att de östliga partnerländerna står inför stora utmaningar när det gäller att skapa byggstenar för en framgångsrik digital ekonomi och Industri 4.0. Euronest poängterar att det är nödvändigt att skapa gynnsamma omständigheter för att utveckla en anpassningsbar och kreativ arbetskraft med framtidssäker digital kompetens som kan driva fram innovation, samt en sammanhängande, samarbetsbaserad och effektiv institutionell ram för digital omvandling. Euronest konstaterar att projekt för e-förvaltning visserligen har medfört betydelsefulla förändringar beträffande hur länder och deras ekonomier fungerar, men att ytterligare insatser behövs på såväl regional som nationell nivå i fråga om beskattning, samhällssystem, arbetsrätt, modernisering av utbildningsväsendet, innovationsstöd, dialog mellan arbetsmarknadens parter och e-handel.

18. Euronest konstaterar att offentlig–privata partnerskap behöver utvecklas mer intensivt på området för it-säkerhet (på såväl nationell som internationell nivå), och att dessa bör inriktas på att bygga upp större förtroende mellan viktiga aktörer, skapa effektiva verktyg för samverkan dem emellan och underlätta snabbt informationsutbyte om it-incidenter och it-angrepp, först av allt inom den ekonomiska sfären.
 19. Euronest uppmanar EU och de östliga partnerländerna att beakta de särskilda risker som utgörs av ryska aktörer som är inblandade i it-attacker och missbruk av produkters ursprungliga funktion. Euronest betonar att den nationella it-säkerhets-, försvars- och avvärjningspolitiken måste anpassas genom regelbundet uppdaterade handlingsplaner med konkreta mål och tidsplaner.
 20. Euronest uppmanar EU och de östliga partnerländerna att förbättra kontakterna mellan regioner genom att utnyttja potentialen hos de nationella och regionala nätverken för forskning och utbildning, såsom NREN (National Research and Education Network) och GÉANT (det europeiska datanätverket för forsknings- och utbildningsväsendet).
-

RESOLUTION**av den parlamentariska församlingen Euronest om solidaritet och tillnärmning inom energisektorn – mot ett progressivt regelverk**

(2020/C 134/03)

DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN EURONEST UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

- med beaktande av Parisavtalet om klimatförändringar som har ratificerats av Europeiska unionen och som även de östliga partnerländerna är parter i,
- med beaktande av associeringsavtalen mellan EU, å ena sidan, och Georgien, Moldavien och Ukraina, å andra sidan, framför allt bestämmelserna om samarbete på energiområdet,
- med beaktande av samförståndsavtalet om ett strategiskt partnerskap på energiområdet mellan Republiken Azerbajdzjan och Europeiska unionen, som undertecknades 2006, och den gemensamma förklaringen från Europeiska unionen och Azerbajdzjan om den södra gaskorridoren, som undertecknades 2011,
- med beaktande av avtalet (det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan EU, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan) som paraferades den 24 november 2017 och som har ratificerats av Armenien, särskilt bestämmelserna om energisamarbete,
- med beaktande av arbetsprogrammet för det östliga partnerskapets plattform 3 – konnektivitet, energieffektivitet, miljö och klimatförändringar (2018–2019),
- med beaktande av det nyligen antagna Europaparlamentets och rådets direktivet (EU) 2019/692 ⁽¹⁾ med principer för tryggad energiförsörjning i Europa, och av följande skäl:
 - A. De globala förändringarna i produktionen av och efterfrågan på energi har stor inverkan på geopolitiska frågor och industrins konkurrenskraft och utgör ett allvarligt hot mot Europas försörjningstrygghet.
 - B. Farhågor har väckts på grund av klimatförändringarna, behovet av att minska koldioxidutsläppen, den växande efterfrågan på energi och osäkerheten på olje- och gasmarknaderna, vilket har lett till att både producent- och konsumentländer diskuterar hur man kan utforma ömsesidigt fördelaktiga strategier för en omvandling av energisektorerna till lågutsläppssektorer, samt hur man kan hitta en ny balanserad fördelning mellan olika energikällor, trygga en tillförlitlig och säker energiförsörjning och säkerställa energieffektiv förbrukning.
 - C. Den regionala energipolitiska dialogen inom det östliga partnerskapet har intensifierats de senaste åren och omfattar nu konvergens på energimarknaderna, diversifiering av energiförsörjning och transitvägar samt utveckling av hållbara energikällor, åtgärder för energieffektivitet och infrastruktur av gemensamt och regionalt intresse.
 - D. Länderna i det östliga partnerskapet och Europeiska unionen arbetar för att nå resultat inom sådana områden som förnybar energi, energieffektivitet, klimatåtgärder och innovation inom ren energi.
 - E. Åtgärder för energihushållning och energieffektivitet bidrar – tillsammans med ökat utnyttjande av förnybara energikällor – till att minska flera former av energiberoende, däribland ekonomiskt beroende och teknik- och bränsleberoende inom sektorerna för kärnenergi och fossila bränslen, liksom opålitliga tredje parter förvärv och ägande av strategisk energiinfrastruktur och investeringar i energiprojekt i EU och de östeuropeiska partnerländerna.
 - F. De östeuropeiska partnerländerna, däribland länder med skyldigheter enligt fördraget om energigemenskapen, arbetar med att anta och genomföra politiska åtgärder och föreskrifter för förnybar energi och energieffektivitet. Dessa ansträngningar hindras emellertid av otillräcklig övervakning och teknisk kapacitet samt avsaknad av investeringar och genomförandeinstrument.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktivet (EU) 2019/692 av den 17 april 2019 om ändring av direktiv 2009/73/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas (EUT L 117, 3.5.2019, s. 1).

- G. Moldavien, Ukraina och Georgien gick med i energigemenskapen 2010, 2011 respektive 2017 och blev därmed skyldiga att gradvis harmonisera sin lagstiftning med EU:s lagar och internationella instrument i syfte att uppmuntra till investeringar, upprätta en integrerad och konkurrenskraftig energimarknad och förbättra försörjningstryggheten och de miljömässiga standarderna.
- H. En viktig del i associeringsavtalen är samarbete på energiområdet, vilket till exempel omfattar förstärkt energitrygghet, konvergens med EU:s regelverk på energiområdet och utveckling av samarbete när det gäller sådant som elektricitet, naturgas och olja, infrastruktur, förnybar energi och energieffektivitet.
- I. De östliga partnerländernas europeiska integrationsprocess främjas och påskyndas genom införlivande i deras regelverk av de bindande åtaganden som medlemskapet i energigemenskapen medför och genomförande av reformer för gradvis anpassning till EU:s medlemsstater.
- J. Vid det östliga partnerskapets toppmöte i Bryssel 2017 antogs den omarbetade multilaterala strukturen för det östliga partnerskapet som ska bidra till att målen med det östliga partnerskapet uppnås, särskilt genom att stödja genomförandet av de 20 målen för 2020. I den nya strukturen beaktas bestämmelserna i EU:s globala strategi, liksom de globala politiska målen för hållbar utveckling som FN satt upp i sin Agenda 2030, liksom Parisavtalet om klimatförändringar och det europeiska samförståndet om utveckling.
- K. Man har redan kommit en bit på vägen mot att uppnå de 20 målen för 2020 genom att alla länder inom det östliga partnerskapet har ratificerat Parisavtalet om klimatförändringar, att många nya städer har gått med i borgmästaravtalet, att politiska åtgärder vidtagits och institutionella strukturer skapats som främjar grön ekonomi samt genom att man i flera av de östliga partnerskapsländerna inlett en politisk högnivådialog om energieffektivitet. Det återstår dock fortfarande flera utmaningar i införandet av ett heltäckande regelverk som möjliggör och underlättar tillgång till finansiering och andra incitament och som stöder ett effektivare genomförande av energipolitiken.
- L. Positiva erfarenheter av multilateralt samarbete tjänar som en grund utifrån vilken de regionala marknaderna kan utvecklas ytterligare, och bidrar till att fastställa lämpliga verktyg för att säkerställa att samarbetet upprätthålls och/eller genomförs. Ökat regionalt samarbete är absolut nödvändigt för djupare marknadsintegration på europeisk nivå.
- M. Ryska federationen använder energi som ett utrikespolitiskt verktyg. Det tredje energipaketet har varit ett effektivt verktyg för att minska Gazproms inflytande.
- N. EU kan genom att genomföra projekt av gemensamt intresse se till att regioner som är beroende av en enda källa får gas från annat håll, samt bygga gasledningar med annan gas till den europeiska marknaden och på så sätt minska sårbarheten vid avbrott i energiförsörjningen från Ryssland.
- O. Gasledningar med möjlighet till omvänt flöde har varit viktiga när det gäller att göra EU och EU:s grannländer mer motståndskraftiga vid eventuella avbrott i gasförsörjningen.
- P. Vi ser att utbyggnadstakten när det gäller lämplig infrastruktur för flytande naturgas, även gaslagringsanläggningar, har ökat kraftigt i EU.
1. Euronest välkomnar EU:s medlemsstaters och de östeuropeiska partnerländernas åtagande att följa Parisavtalet. Euronest betonar att energibesparingar, energieffektivitet och användning av förnybara energikällor är det bästa sättet att nå målen i Parisavtalet och öka försörjningstryggheten, samtidigt som man minskar beroendet av energiimport från tredjeländer. Euronest bekräftar att målet med en motståndskraftig energipolitik, med en ambitiös klimatpolitik som kärna, är att ge konsumenter, såsom hushåll och företag, trygg, hållbar och konkurrenskraftig energiförsörjning till överkomliga priser. Euronest uppmuntrar de nationella regeringarna att främja forskning och innovation genom att locka till investeringar, vilket kräver en genomgripande omvandling av energisystemen i de östeuropeiska länderna.
2. Euronest vill att miljöns kvalitet bevaras, skyddas och förbättras och att naturtillgångarna nyttjas på ett ansvarsfullt och rationellt sätt, främst genom energieffektivitet och energihushållning samt genom utveckling av nya och förnybara energiformer, och detta bör ske genom samordnade insatser med både lagstiftningsakter och politiska åtgärder på regional, nationell och lokal nivå.

3. Euronest välkomnar att de östeuropeiska partnerländerna påskyndar sina gemensamma insatser och åtar sig att i större utsträckning harmonisera sina energibestämmelser med EU:s regelverk, vilket innebär att steg tas mot hållbar energi.
4. Euronest betonar vikten av att sluta föra en energipolitik som grundar sig på fossila bränslen och uppmanar de östliga partnerländerna att börja fasa ut sådana energikällor och ersätta dem med förnybara energikällor. Euronest uppmanar att energiomställningen måste vara socialt rättvis, leda till innovation och grunda sig på framtidssäkrad infrastruktur och solidaritet samtidigt som energitryggheten förbättras. Euronest efterfrågar att befintliga och framtida energiledningsprojekt ska säkerställa regional energitrygghet genom att man undviker beroende av gas- och oljeproducenter med dominerande ställning på marknaden. Euronest betonar att solidaritet och tillnärmning i energisektorn mellan EU och de östliga partnerländerna kan garanteras endast om nya delar i ledningsinfrastrukturen både på land och till havs är förenliga med EU-lagstiftningen. Euronest vill i detta sammanhang uttrycka sin oro över Nord Stream 2-projektet, som skulle vara ett negativt exempel som går i strid med principen om solidaritet och gemensam energipolitik. Euronest betonar att det ändrade gasdirektivet måste införlivas korrekt i alla medlemsstaters lagstiftning och uppmanar kommissionen att reagera kraftfullt mot alla försök att kringgå bestämmelserna i direktivet.
5. Euronest understryker hur viktiga energihushållnings- och energieffektivitetsåtgärder är för energitryggheten i EU och särskilt i de östliga partnerländerna. Euronest noterar att länderna inom det östliga partnerskapet i genomsnitt är tre gånger mer energiintensiva än ett genomsnittligt EU-land och betonar att en minskning av denna skillnad är det enskilt mest effektiva sättet att minska berörda östliga partnerländers beroende av energi från ett tredjeland.
6. Euronest uttrycker sin oro över att undantag för Nord Stream 2 från bestämmelserna i det tredje energipaketet kommer att ge Gazprom en otillbörlig konkurrensfördel och ytterligare stärka företagets dominerande ställning på marknaden.
7. Euronest uppmanar EU:s medlemsstater och länderna inom det östliga partnerskapet att fortsätta arbeta för diversifiering av energikällor och tillförselvägar, bland annat genom att färdigställa och driftsätta befintliga infrastrukturprojekt för sammanlänkad energiförsörjning och genom gasförsörjningsvägar med omvänt flöde, som är ett av de främsta exemplen på solidaritet. Euronest välkomnar vidareutvecklingen av lagstiftning och projekt som rör mottagnings-terminaler för flytande naturgas, något som oundvikligen kommer att resultera i ett progressivt regelverk liksom en starkare gemensam energipolitik.
8. Euronest uppmanar utvecklingen av projekt för omvänt gasflöde mellan de östliga partnerländerna, liksom med EU. Euronest stödjer främjande av alternativa gaskällor, såsom flytande naturgas, och ser gärna att nya band knyts med producenter av flytande naturgas, däribland Förenta staterna, och att man bygger terminaler och infrastruktur för återförgasning av flytande naturgas.
9. Euronest understryker att det är ytterst viktigt att regelverket på energiområdet förbättras, eftersom investeringsbeslut på detta område i hög grad påverkas av myndighetstillstånd. Euronest rekommenderar regeringarna i de östeuropeiska partnerländerna att sörja för insyn, konsekvens och kontinuitet när de utformar lagstiftning, finansiella bestämmelser och andra regelverk och att fortsätta att bekämpa korrupktion, för att stärka investerarnas förtroende och sprida kunskap och bästa praxis rörande regelverk.
10. Euronest betonar behovet av förstärkt samarbete mellan partnerländerna i öst och länderna i EU, liksom ett gemensamt arbetssätt, när det gäller skydd och säkerhet på området kärnkraft. Euronest uppmanar alla partnerländer i öst att helt och hållet följa de grundläggande säkerhetsprinciperna i IAEA:s säkerhetsnormer och att vara part i och följa konventioner på området, såsom konventionen om kärnsäkerhet och konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall. Euronest understryker att bästa sättet att arbeta tillsammans för att uppnå bästa möjliga kärnsäkerhet och strålskydd är att i större utsträckning harmonisera normer, och genom tillnärmning av regelverk samt tekniska och rättsliga ramar.
11. Euronest anser att investeringar på energiområdet kräver stabila och förutsägbara långsiktiga ramar och att den utmaning som de östliga partnerländerna står inför är att skapa tilltro till utfallet av de nya reglerna. Euronest noterar i detta sammanhang de nyligen genomförda ändringarna av Ukrainas energilag, vilka fortfarande måste harmoniseras ytterligare med reglerna i fördraget om en energigemenskap, och genomförandet av dem behöver stärkas genom ytterligare stöd.

12. Euronest framhäver nyttan med att skapa en öppen och integrerad energimarknad med fri konkurrens i Östeuropa som kan leda till fler handels- och investeringsmöjligheter, kapacitetsuppbyggnad och gemensamma projekt inom förnybar energi, smarta kraftnät och energieffektivitet i enlighet med klimatmålen. Euronest framhåller att en integrerad energimarknad bör vara grundad på ömsesidighet och lika villkor när det gäller tillträde till marknaden och till infrastruktur, samtidigt som miljöskydd och säkerhetsnormer upprätthålls.

13. Euronest betonar att de energipolitiska målen har satts upp och samordnats på EU-nivå men att EU:s medlemsstater och de östliga partnerländerna själva måste välja dels kompletterande strategier som passar strukturen på deras respektive nationella energimarknader, och dels en utgångspunkt för sin egen energiomställning, vilket inbegriper att undersöka de nya möjligheterna och fördelarna med flytande naturgas.

14. Euronest framhåller att naturgas kommer att tjäna som övergångsbränsle i energiomställningen. Euronest betonar att energimarknadsreform och energiomställning endast går att genomföra om man upprättar ett stabilt system med en kommersiell och rättslig ram och ett regelverk som kan ligga till grund för de förändringar som behövs, samt med stöd från en rättvis ekonomisk ram som bygger på teknikneutralitet. Euronest vill i detta sammanhang uttrycka sin oro över Europeiska investeringsbankens beslut att dra tillbaka finansiering till naturgasprojekt utan inslag av koldioxidminskning.

15. Euronest upprepar att det är viktigt att noggrant utvärdera det aktuella läget i energisektorn, hur marknadsaktörerna interagerar med varandra, hur reglerna för statligt stöd fungerar och vilka konsekvenser de olika reformalternativen får för alla berörda parter, och för samhället i stort, när EU:s energimarknadsprinciper ska införlivas och genomföras. Euronest noterar med oro att energimarknaderna i de östliga partnerländerna fortfarande är monopoliserade av ett relativt fåtal oligarker. Euronest uppmanar de östliga partnerländerna att ta fram instrument som främjar decentraliseringsstrategier som möjliggör elförsörjning från flera olika lokala nät (lokala solkraftsanläggningar, små vindkraftverk, batterilagring och kraftvärmeverk). Euronest uppmanar EU att stödja denna utveckling genom att dela med sig av bästa praxis.

16. Euronest påpekar att nya hot mot energiförsörjningstryggheten i form av cyberangrepp kräver nya typer av åtgärder. Euronest understryker att cyberhotet i EU förstärks genom det ökade ömsesidiga beroendet mellan EU-medlemsstaternas energinät. Euronest rekommenderar EU:s medlemsstater och länderna i det östliga partnerskapet att ta fram och genomföra en it-säkerhetsstrategi för energisektorn som bland annat ska syfta till att stärka beredskapen för att hantera it-säkerhetshot i energisektorn, samordna åtgärderna i cyberrymden och påskynda tekniska förändringar för att skapa motståndskraftiga säkerhetssystem.

17. Euronest rekommenderar att EU:s medlemsstater och de östeuropeiska partnerländerna utökar utbytet och samarbetet inom forskning och politiska beslut avseende förnybar energi och energieffektivitet, samtidigt som man tar hand om problemet med energifattigdom, med särskild tonvikt på sårbara hushåll med låga inkomster som har svårt att betala sina energiräkningar eller som inte kan hålla sina bostäder tillräckligt varma och som inte själva har råd att investera i energieffektivitet och moderniseringsprojekt men som skulle kunna delta i efterfrågeflexibilitet om det fanns infrastruktur och marknadsförutsättningar för det.

18. Euronest upprepar att energimarknadsreformer inte endast handlar om att skapa fria marknader med hård konkurrens utan även om att ge staten möjlighet att uppfylla sin egen roll i fråga om socialt skydd för de mest utsatta konsumenterna, vilka av olika anledningar inte kan tillgodose sina egna grundläggande energibehov. Euronest betonar att det endast går att genomföra energimarknadsreformer och en energiomställning om det finns ett brett stöd för det i samhället och om medborgarna sätts i centrum. Euronest påminner om att det enligt uppskattningar finns över 50 miljoner hushåll endast i Europeiska unionen som lever i energifattigdom och vill därför att EU:s observationsgrupp för energifattigdom ska utnyttjas bättre för att utbyta information och bästa praxis, skapa ett specialnätverk med aktörer som arbetar mot energifattigdom och för att ta fram nationella vägledande mål för att minska energifattigdomen i respektive land.

19. Euronest anser att fördraget om en energigemenskap är värdefullt och utgör grunden för främjandet av en regional energimarknad mellan EU och EU:s östra grannländer, genom att Moldavien, Ukraina och Georgien har anslutit sig samt i och med Armeniens samarbete (i sin roll som observatör), och det har utarbetats utifrån gemensamma intressen med hänsyn till de enskilda ländernas särdrag.

20. Euronest förstår betydelsen av det rättsliga och tekniska stöd som EU erbjuder de östliga partnerländerna för att hjälpa dem att genomföra reformer för tillnärmning av deras lagstiftning till EU:s regler och standarder. Euronest välkomnar arbetet inom EU4Energy-initiativet som inrättats för att stärka den rättsliga ramen och regelverket i de sex östra partnerländerna och förbättra försörjningstryggheten och konnektiviteten i regionen.

21. Euronest betonar att den gränsöverskridande infrastrukturen mellan EU och de östeuropeiska länderna måste byggas ut ytterligare eftersom den fortfarande utgör ett väsentligt hinder när det gäller att skapa en konkurrenspräglad integrerad el- och gasmarknad. Euronest uppmanar EU och de östliga partnerländerna att stärka sina insatser för att den södra gaskorridoren ska bli färdig i tid och tas i drift fullt ut, i syfte att bättre trygga och diversifiera energiförsörjningen genom att transportera naturgas från området kring Kaspiska havet, och eventuellt från Centralasien, till Europa. Euronest uttrycker sitt stöd för den fjärde listan med projekt av gemensamt intresse som innehåller en rad viktiga projekt för att utveckla det väl sammanlänkade och motståndskraftiga gasnätet i EU och EU:s grannländer.

22. Euronest upprepar att en utbyggnad av gränsöverskridande infrastruktur mellan EU och de östeuropeiska länderna bidrar till en övergripande förbättring av den regionala försörjningstryggheten. Euronest vill att sammanlänkningen mellan EU:s och de östliga partnerländernas elnät ska förbättras genom synkron sammankoppling av de ukrainska och moldaviska näten med Entso-E:s (det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el) kontinentaleuropeiska nät. Euronest rekommenderar att de östliga partnerländer som vill regelbundet ska få delta i EU:s stresstester för energitrygghet.

23. Euronest betonar vikten av att alla EU:s medlemsstater strikt tillämpar de gemensamma reglerna, särskilt direktiv (EU) 2019/692, och upprepar sin uppmaning till de östliga partnerländerna att fortsätta reformera sin lagstiftning i enlighet med EU:s bestämmelser inom energisektorn.

24. Euronest uppdrar åt sina medordförande att översända denna resolution till Europaparlamentets talman, rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, kommissionsledamoten med ansvar för den europeiska grannskapspolitiken och utvidgningsförhandlingarna samt till Europeiska utrikestjänsten och regeringarna och parlamenten i EU:s medlemsstater och de östeuropeiska partnerländerna.

RESOLUTION

av den parlamentariska församlingen Euronest om innovation i utbildning och utbildningsreformer i EU och de östliga partnerländerna: utmaningar och möjligheter

(2020/C 134/04)

DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN EURONEST UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

- med beaktande av artikel 2, artikel 6 e och artikel 165, i synnerhet tredje stycket, i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av artikel 26 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av rätten till utbildning enligt definitionen i artikel 14 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av artikel 2 i protokollet till Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, avseende rätten till utbildning (ETS nr 009),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Erasmus+: unionens program för allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott och om upphävande av besluten nr 1719/2006/EG, nr 1720/2006/EG och nr 1298/2008/EG ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 22 mars 2016 om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer, arbetslivserfarenhet och akademiska examensbevis inom ramen för Bolognaprocessen ⁽²⁾,
- med beaktande av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 10 juni 2016 *Analytical underpinning for a New Skills Agenda for Europe* (SWD(2016)0195),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 7 december 2016 *Förbättra och modernisera utbildningen* (COM(2016) 0941),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 22 maj 2018 *Ett starkare Europa byggs upp: ungdoms-, utbildnings- och kulturpolitikens roll* (COM(2018) 0268),
- med beaktande av kommissionens förslag av den 17 januari 2018 till rådets rekommendation om att främja gemensamma värden, inkluderande utbildning och en europeisk dimension i undervisningen (COM(2018) 0023),
- med beaktande av kommissionens förslag av den 17 januari 2018 till rådets rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande (COM(2018) 0024),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 17 januari 2018 om handlingsplanen för digital utbildning (COM(2018) 0022),
- med beaktande av det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 8 juni 2016 *Mot en EU-strategi för internationella kulturella förbindelser* (JOIN(2016) 0029), och av Europaparlamentets resolution av den 5 juli 2017 om detta ämne ⁽³⁾,
- med beaktande av Agenda 2030 för hållbar utveckling, och särskilt mål 4 för hållbar utveckling om att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla (A/RES/70/1),
- med beaktande av Pariskommunikén av den 25 maj 2018 till följd av ministermötet om det europeiska området för högre utbildning,
- med beaktande av Europaparlamentets rekommendation av den 15 november 2017 till rådet, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten om det östliga partnerskapet inför toppmötet i november 2017 ⁽⁴⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 12 juni 2018 om modernisering av utbildningen i EU ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 50.

⁽²⁾ EUT C 193, 31.5.2016, s. 17.

⁽³⁾ EUT C 334, 19.9.2018, s. 112.

⁽⁴⁾ EUT C 356, 4.10.2018, s. 130.

⁽⁵⁾ Antagna texter, PA_TA(2018)0247.

- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 11 december 2018 om utbildning i den digitala eran: utmaningar, möjligheter och lärdomar för utformningen av EU:s politik ⁽⁶⁾,
- med beaktande av det gemensamma arbetsdokumentet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 9 juni 2017, *Eastern Partnership – 20 Deliverables for 2020 – focusing on key priorities and tangible results* (SWD (2017)0300),
- med beaktande av den gemensamma förklaringen från toppmötet för det östliga partnerskapet som hölls i Bryssel den 24 november 2017, och av följande skäl:
 - A. Rätten till utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet.
 - B. I enlighet med artikel 6 e i EUF-fördraget ”ligger behörigheten avseende utbildningsområdet hos medlemsstaterna, men Europeiska unionen har en mycket viktig stödjande roll att spela när det gäller att fastställa utmaningar och mål och att främja och utbyta bästa praxis” ⁽⁷⁾.
 - C. När den öppna samordningsmetoden tillämpas på utbildning blir det möjligt för medlemsstaterna att utarbeta och genomföra en gemensam utbildningsstrategi, bland annat med webbplattformen ET 2020 (Utbildning 2020). En liknande samarbetsstruktur skulle kunna inrättas mellan EU-medlemsstaterna och de östliga partnerländerna och inledas med ett regelbundet utbyte av bästa praxis.
 - D. Utbildningssystemens förmåga att tillgodose samhälleliga, ekonomiska och personliga behov beror på systemens kvalitet, tillgänglighet, effektivitet och åtgärder för mångfald och likvärdighet, samt på tillgången till adekvata mänskliga, finansiella och materiella resurser.
 - E. Ett viktigt syfte med utbildning är att uppnå lika möjligheter, och tillgången till utbildning måste därför göras icke-diskriminerande. Det krävs således fler insatser för att säkerställa att alla, framför allt missgynnade grupper, får samma chanser att få tillgång till och slutföra utbildning och skaffa sig färdigheter på alla nivåer.
 - F. Garanterad tillgång till förskola och omsorg av god kvalitet för alla barn är en förutsättning för att barn ska kunna få en positiv start i livet och på sin utbildningsbana.
 - G. Utbildningsområdet har påverkats negativt av olika omvandlingar och av den ekonomiska och finansiella krisen. Den offentliga finansieringen av utbildning har passivt minskat i många länder. Det finns en oroväckande utveckling mot en privatisering av utbildningen, vilket strider mot principen om lika tillgång till utbildning. Ökat offentligt ekonomiskt stöd till utbildning, även för lärare och deras arbetsvillkor samt för forskning, är avgörande för att garantera kostnadsfri, inkluderande och tillgänglig offentlig utbildning.
 - H. En modernisering av alla steg i utbildningssystemet inbegriper en mängd olika sektorer och kräver många åtgärder, inklusive utformning av läroplaner och genomförande av dessa samt antagande eller anpassning av lagstiftningsramar och regelverk för kvalitetssäkring för att möjliggöra nya utbildnings- och inlärningsmetoder, liksom för att prioritera innovativa finansieringsmekanismer och stärka styrningen av utbildningen.
 - I. Digitala färdigheter är centrala för den sociala delaktigheten och för ett framgångsrikt yrkesliv eftersom den digitala omvandlingen håller på att förändra den offentliga och politiska dialogen och arbetsmarknaden, och skapar behov av nya färdigheter. Det är därför viktigt att se till att alla skolor har datorer och tillgång till internetuppkoppling.
 - J. Grundläggande utbildning i it-hygien, it-säkerhet, dataskydd och upphovsrätt samt medie- och internetkompetens måste vara ålders- och utvecklingsanpassad för att hjälpa barn att bli kritiska elever, aktiva medborgare, ansvarsfulla internetanvändare och skapare av ett demokratiskt digitalt samhälle, liksom att fatta informerade beslut och bli medvetna om och kunna motverka de risker som är förenade med internet, exempelvis desinformation på nätet, trakasserier och persondataintrång. Utbildningsprogram om it-säkerhet bör införas i universitetens kursplaner och i läroplanerna för yrkesutbildningar.
 - K. Utbildningsfattigdom är en utmaning för EU-länderna och de östliga partnerländerna.
 - L. För att kunna förstå och hantera vår planets miljöproblem, samhällsproblem och ekonomiska problem bättre är det mycket viktigt att människor utvecklar en global medvetenhet, i synnerhet med koppling till världsmedborgarskap, interkulturell dialog och hållbar utveckling.

⁽⁶⁾ Antagna texter, P8_TA(2018)0485.

⁽⁷⁾ Antagna texter, P8_TA(2018)0247.

- M. Digitaliseringen och skapandet av gemensamma utbildningsplattformar hjälper till att modernisera utbildningssystemen, särskilt genom att göra det lättare att erbjuda distansutbildningar och kurser med blandad lärande. Frågor som rör skyddet av personuppgifter uppstår också i och med denna utveckling.
- N. Livslångt lärande bör uppmuntras, till exempel genom synergier mellan formella och informella typer av lärande och genom system för yrkesutbildning av hög kvalitet.
- O. Alla EU-länder och östliga partnerländer är medlemmar i det europeiska området för högre utbildning.
- P. Utbildningssystemen i de östliga partnerländerna präglas fortfarande av sitt sovjetiska arv och dessa länder står därför inför specifika utmaningar inom utbildningsområdet som inte existerar i EU.
- Q. Alla bilaterala avtal mellan EU-länderna och de östliga partnerländerna innehåller ett kapitel om utbildning och ungdomar. Ett av målen för plattform 4, som är en del av politiken för det östliga partnerskapet, är att öka de östliga partnerländernas deltagande i EU:s program, bland annat på områdena utbildning, forskning och innovation, att främja samarbeten mellan EU och utbildningsmyndigheter, högre utbildningsinstitut, skolor och forskningsinstitut i de östliga partnerländerna och att stärka kunskapen och utbyta god praxis på dessa områden. Att uppmuntra en modernisering, internationalisering, digitalisering (e-lärande) och förbättring av kvaliteten på systemen för högre utbildning och yrkesutbildning är en av prioriteringarna för det arbetsprogram för 2018–2019 som plattform 4:s panel för utbildning, kultur och ungdomsfrågor tog fram.
- R. Flera EU-program på utbildnings- och innovationsområdet är öppna eller har specialutformats för de östliga partnerländerna, såsom Erasmus+, eTwinning Plus, EaP connect, EU4Innovation, Kreativa Europa, Cosmeprogrammet och Horisont 2020 och deras efterträdare för perioden 2021–2027. Sådana program kan i hög grad vara behjälpliga när det gäller hanteringen av de sociala och ekonomiska förändringarna eller de största utmaningar som Europa står inför fram till slutet av detta årtionde, bland annat kampen mot ungdomsarbetslöshet, bättre integration i Europas samhällen, utveckling av unga människors sociala kapital och skapande och utveckling av effektivt fungerande utbildningssystem, liksom social inkludering av personer från missgynnade miljöer.
- S. Det krävs ett mer djupgående och effektivare samarbete mellan de institutioner som erbjuder informell och formell utbildning, så att de kan sysselsätta unga och inkludera dem i civilsamhällets verksamheter, vilket uttrycktes vid det östliga partnerskapets ungdomsforum i Kaunas.
- T. Bristande jämställdhet inom utbildning står i vägen både för personlig utveckling och anställningsmöjligheter, och påverkar många sociokulturella områden. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip för EU och politiken för det östliga partnerskapet, vilket fastställs i fördragen och som bör komma till uttryck i all EU-politik, inte minst inom kultur och utbildning. Utbildning är ett kraftfullt instrument för att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män.
- U. Ungdomsarbete och informell utbildning kan inkludera och aktivera unga människor som lever i socialt och ekonomiskt utanförskap.
- V. Det finns fortfarande begränsningar i fråga om utbildning på minoritetsspråk och begränsad tillgång till utbildning i fattiga områden i vissa av de östliga partnerskapsländerna.
- W. De östliga partnerländerna har avfolkats snabbt under det senaste årtiondet och ungdomar lämnar sina hemländer och hemregioner för att hitta bättre utbildningar och anständiga arbeten.

Allmänna överväganden

1. Euronest understryker att lika tillgång till inkluderande utbildning av god kvalitet är avgörande för att välmående samhällen ska utvecklas och för att fortsatt social sammanhållning ska uppnås, liksom för att bekämpa fattigdom, social utestängning och könsstereotyper. Euronest uppmanar EU-medlemsstaterna och de östliga partnerländerna att prioritera offentliga investeringar i utbildning på alla nivåer, även genom tillhandahållande av lämpliga finansiella resurser, i sin politik.

2. Euronest betonar att det behövs nya lärandesätt för att uppfylla de allt mer rörliga och digitala samhällenas krav. Euronest anser att utbildning inte bara bör tillhandahållas i form av föreläsningar, teoretiskt lärande och passivt lärande, utan också bör involvera experimentellt och deltagarbaserat lärande under tillsyn eller deltagande av lärare och ha koppling till elevernas och studenternas valda yrkesinriktning.
3. Euronest betonar att länderna måste omforma alla nivåer av sina utbildningssystem för att till fullo utnyttja de möjligheter som erbjuds av informations- och kommunikationsteknik (IKT) och barnens naturliga färdigheter och för att hjälpa barnen att utveckla de färdigheter och förmågor som de behöver för att tillgodose behoven hos framtidens samhälle och arbetsmarknad.
4. Euronest betonar att det behövs lämpliga anslag för att reformera utbildningssystemen och säkerställa att innovativ utbildning av hög kvalitet även görs tillgänglig i landsbygdsområden där utbudet är knappt, och inte bara i storstäder.
5. Euronest understryker att man för att säkerställa tillgång till utbildning av god kvalitet måste öka anslagen för att förbättra infrastrukturen och höja lärarnas och forskarnas löner, och även säkerställa en transparent fördelning av det ekonomiska stödet mellan olika utbildnings- och forskningsinstitut.
6. Euronest betonar att inkludering, lika tillgång och innovation bör vara de vägledande principerna för utbildning i den digitala eran. Euronest anser att den digitala tekniken inte bör förstärka befintliga ojämlikheter utan i stället bör användas för att överbrygga den digitala klyftan mellan elever och studerande från olika socioekonomiska bakgrunder och olika regioner i EU och i de östliga partnerländerna.
7. Euronest understryker att det visserligen är absolut nödvändigt att öka de studerandes grundläggande och avancerade digitala färdigheter, men att andra färdigheter, inklusive sociala och medborgerliga färdigheter och etisk medvetenhet, bör fortsätta att vara central del av utbildningssystemen. Euronest anser att det också är viktigt att lära människor om de personliga och medborgerliga färdigheter som hjälper dem att leva och arbeta tillsammans. Euronest belyser dessutom den mycket stora betydelsen av att prioritera utvecklingen av kritiskt, konstruktivt och innovativt tänkande, liksom medicinsk kunskap i alla utbildningssystem. Euronest understryker utbildningens vikt när det gäller litteratur och historia, och för utvecklingen av kulturella färdigheter.
8. Euronest lyfter fram de positiva effekterna av kulturell mångfald och flerspråkighet i skolorna för elevernas språkliga och kognitiva utveckling, liksom för främjandet av interkulturell medvetenhet, förståelse och mångfald.
9. Euronest understryker den viktiga roll som formell och informell utbildning spelar för att förbättra den grundläggande förståelsen och respekten för mänskliga rättigheter, grundläggande friheter, värdighet och kulturell mångfald, för att förebygga och utrota all slags intolerans, diskriminering, extremism och hatpropaganda, och för att bekämpa antisemitism, fientlighet mot romer, homofobi och misskreditering av etniska och kulturella grupper. Euronest uppmanar EU-medlemsstaterna och de östliga partnerländerna att säkerställa att alla lärare lär sig att forma attityder och beteendemönster baserat på principerna om icke-diskriminering, ömsesidig respekt och tolerans.
10. Euronest betonar att utbildningsinstitutionernas anpassning till ny teknik och innovativa pedagogiska metoder aldrig bör ses som ett självändamål, utan snarare som ett verktyg för att för att öka utbildningens kvalitet och inkluderande karaktär.
11. Euronest betonar att sexualundervisning är en nödvändig del av läroplanen för att uppfylla WHO:s standarder för Europa när det gäller att utbilda och skydda unga människor. Euronest bekräftar att sådan undervisning bör behandla ämnen såsom sexuella uttryck, relationer och positivt samtycke samt information om negativa följder eller tillstånd, till exempel sexuellt överförbara infektioner och hiv, oplanerade graviditeter, sexuellt våld och skadliga beteenden och sedvänjor såsom grooming och kvinnlig könsstympning.
12. Euronest belyser den potential som finns när det gäller att utveckla elektroniska utvärderingsverktyg för utbildningssystemen och att använda digitala lösningar, såsom analyser och kreativa prov, i större utsträckning. Euronest menar att detta skulle göra det möjligt för lärarna att arbeta på ett sätt som sätter den studerande i centrum.

13. Euronest belyser den mycket viktiga roll som spelas av lärare och utbildare i alla utbildningssystem och behovet av att uppmuntra dem att vara innovativa genom att ge dem lämplig ersättning, erbjuda dem lämpliga utbildningsmöjligheter och inrätta belöningsystem. Euronest betonar den avgörande roll som spelas av kollegiala verksamheter och utbyten av bästa praxis på detta område.
14. Euronest betonar att skolorna inte kan förväntas omvandla utbildningssystemet själva och att de behöver stöd från andra intressenter.
15. Euronest beklagar det faktum att antalet unga människor som varken studerar eller arbetar i genomsnitt är mycket högre i de östliga partnerländerna än i EU. Euronest belyser därför behovet av en genomgående reform av läroplanen och den allmänna synen på utbildning, inklusive livslångt lärande, i de östliga partnerländerna för att bemöta arbetsmarknadens behov.
16. Euronest välkomnar i detta avseende den tydliga inriktningen på unga människor och utbildning vid toppmötet för det östliga partnerskapet 2017 och vad som ska uppnås fram till 2020, och det ökade stöd som EU erbjuder på dessa områden. Euronest välkomnar dessutom att man öppnade den första Europaskolan inom det östliga partnerskapet i Tbilisi i september 2018.
17. Euronest rekommenderar att man motarbetar den trend som innebär att de östliga partnerländerna avfolkas genom att a) stärka sambandet mellan reformen av utbildningssystemet och arbetsmarknadens efterfrågan, b) investera i program som gynnar ungdomar (med tydlig inriktning på ungdomar på landsbygden) och socialt entreprenörskap och c) skapa ett nytt program för unga akademiker som bygger på Erasmus+ (EU4Young Professionals).
18. Euronest uppmanar EU-medlemsstaterna och de östliga partnerländerna att betrakta utbildning som en investering, och att anslå mer offentliga medel till förskoleverksamhet och barnomsorg, kommunala skolor, yrkesutbildning, livslångt lärande, statliga universitet och forskning.

Rekommendationer

19. Euronest rekommenderar att man inrättar partnerskap mellan regeringar, icke-statliga organisationer, utbildningsinstitut och företag för att skapa sig en bild av befintliga brister och hitta sätt att åtgärda dem. Euronest uppmanar Europaparlamentets krav på att man ska inrätta en europeisk barngaranti som det främsta verktyget för att bekämpa barnfattigdom och socialt utanförskap, vilket bör bidra till att ge barn lika tillgång till kostnadsfri utbildning, barnomsorg och hälsovård, anständigt boende och tillräcklig näring.
20. Euronest uppmanar de ansvariga organen i de östliga partnerländerna och EU att när de bedömer utbildningens kvalitet använda sig av strategier som främst riktas mot att öka motivationen, och inte mot bestraffning.
21. Euronest uppmanar medlemsstaterna och de östliga partnerländerna att bekämpa stereotypa könsroller inom utbildningen för att garantera att även kvinnor har möjlighet och frihet att välja den karriär de önskar. Euronest oroas i detta sammanhang av de stereotyper som kvarstår i läromedel i vissa länder, och lärares olika beteenderelaterade förväntningar på flickor och pojkar. Euronest betonar att utbildningssystemen måste ta hänsyn till behoven hos människor som är utsatta för diskriminering.
22. Euronest efterlyser mer stöd till utbildning om global kunskap och nya utbildningsmetoder såsom djupinlärning, utveckling av relationer mellan lärare och studerande och nya inriktningar såsom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, konst och matematik.
23. Euronest rekommenderar att en punkt på dagordningen tillägnas utbildningsreformer och övervakningen av genomförandet av relevanta bestämmelser i bilaterala avtal, och inkluderas i alla interparlamentariska sammanträden mellan Europaparlamentet och parlamenten i de östliga partnerländerna.

24. Euronest uppmanar EU, medlemsstaterna och de östliga partnerländerna att öka ansträngningarna för att förbättra mediekunskapen och medborgarutbildningen genom kultur och undervisning från tidig ålder, för att låta medborgarna identifiera och effektivt sätta desinformation och snedvriden rapportering i ett sammanhang. Euronest uppmanar medlemsstaterna och de östliga partnerländerna att inkludera särskilda mediekunskapskurser eller utbildningar i sina läroplaner, och att ta fram informationskampanjer som riktar sig mot de delar av befolkningen som är särskilt utsatta för och/eller känsliga för desinformation.
 25. Euronest uppmanar kommissionen att, främst genom EU:s delegationer, proaktivt ge utbildningsinstitut i de östliga partnerländerna en översikt av alla resurser som finns tillgängliga (bland annat onlineresurser såsom School Education Gateway) och finansiering för utbildning som de, och framför allt de lärare som arbetar för dem, kan ha rätt att använda. Euronest rekommenderar att man inrättar en tydlig gemensam kontaktpunkt för utbildning vid varje EU-delegation i de östliga partnerländerna.
 26. Euronest upprepar det krav som ställdes i Europaparlamentets resolution av den 11 december 2018 om utbildning i den digitala eran, om att det bör upprättas rekommendationer för en miniminivå av digital kompetens som studerande bör uppnå under sina studier. Euronest anser att en särskild IKT-modul, som till exempel baseras på Pisas IKT-modul, skulle kunna introduceras såväl i alla EU-medlemsstater som i de östliga partnerländerna för att säkerställa att utbildningsinrättningarna i alla dessa länder strävar efter samma miniminivå av digital kompetens.
 27. Euronest uppmanar kommissionen att arbeta med de östliga partnerländerna för att öppna fler Europaskolor inom det östliga partnerskapet och att uppmuntra länderna att uppfylla förhandsvillkoren för inrättandet av sådana skolor.
 28. Euronest välkomnar den ökade finansiering som gjorts tillgänglig för digital kompetens i nästa generations program inom den fleråriga budgetramen, men insisterar ändå på att kommissionen måste främja synergier och säkerställa samordning mellan programmen inom den fleråriga budgetramen, bland annat Erasmus+, Horisont Europa, Europeiska socialfonden, InvestEU och Digitala Europa, för att se till att finansieringen av utvecklingen av digital kompetens av hög kvalitet är så effektiv som möjligt.
 29. Euronest uppmuntrar framtida lärare att skaffa sig praktisk undervisningserfarenhet utomlands genom programmet Erasmus+, till exempel genom att ansöka om deltagande i programmet "International Credit Mobility". Euronest efterlyser i Erasmus 2021–2027 en särskild inriktning på grundskole- och gymnasielärare från de östliga partnerländerna så att det blir möjligt för dessa att delta i mobilitetsprogram vid skolor i EU.
 30. Euronest uppmuntrar skolpersonal, dvs. lärare, bibliotekarier och rektorer, från östliga partnerländer att engagera sina skolor i e-Twinning, som är en del av Erasmusprogrammet, för att samarbeta, utveckla projekt, dela resurser och bli en del av en lärgemenskap.
 31. Euronest uppmuntrar kommissionen att arbeta med de östliga partnerländerna för att – möjligen som en del av det arbete som utförs av den särskilda plattformen för det östliga partnerskapet – ta fram en översikt av reformerna av alla steg av utbildningssystemet som har utförts i dessa länder.
 32. Euronest rekommenderar de östliga partnerländerna att öka användningen av yrkesutbildning som varvas med praktik, och att i de studerandes program inkludera praktiska kurser som leds av företag som motsvarar den profil som studenternas fakulteter har.
-

RESOLUTION**av den parlamentariska församlingen Euronest om Trio Plus-strategin 2030: att bygga en framtid med östligt partnerskap**

(2020/C 134/05)

DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN EURONEST UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

- med beaktande av den konstituerande akten för den parlamentariska församlingen Euronest av den 3 maj 2011 och den gemensamma förklaringen från toppmötet mellan partnerländerna i det östliga partnerskapet av den 24 november 2017,
- med beaktande av associeringsavtalen mellan EU, å ena sidan, och Georgien, Moldavien och Ukraina, å andra sidan, i synnerhet de djupgående och omfattande frihandelsområdena,
- med beaktande av det gemensamma arbetsdokumentet från Europeiska kommissionens och Europeiska utrikestjänstens avdelningar av den 9 juni 2017 *Eastern Partnership - 20 Deliverables for 2020 focusing on key priorities and tangible results* (Det östliga partnerskapet – 20 resultat som ska uppnås fram till 2020 med fokus på viktiga prioriteringar och påtagliga resultat),
- med beaktande av artikel 9.3 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Genom sin utvidgningspolitik har EU visat sin oerhörda omvandlande kraft, och denna har bekräftats av de central- och östeuropeiska ländernas framgångsrika utveckling från posttotalitära reglerade ekonomier till demokratier i europeisk stil via integrationsprocessen med EU.
 - B. Ukraina, Georgien och Moldavien har redan gjort betydande framsteg när det gäller reformer och anpassning av nationell lagstiftning till EU:s normer.
 - C. Utvidningens omvandlande kraft ska användas i de länder på västra Balkan och i det östliga partnerskapet som är villiga att ansluta sig till EU.
 - D. EU-utvidgningen skulle kunna skapa fördelar för länderna i det östliga partnerskapet och skulle vara till fördel för EU, med tanke på vad EU:s kommissionsledamot Johannes Hahn har sagt: "Vi måste bli smartare när det gäller att exportera stabilitet. Utan det kommer Europa att fortsätta att importera instabilitet."
 - E. I år fyller det östliga partnerskapet tio år. Det har visat sig vara ett effektivt verktyg för att ge skraddarsytt stöd grundat på principerna "mer för mer" och "mindre för mindre" kopplat till genomförande av reformer.
 - F. Strategin för det östliga partnerskapet är ett skraddarsytt samarbetskoncept för alla de sex länderna Armenien, Azerbajdzjan, Vitryssland, Georgien, Moldavien och Ukraina, och dessa länders fortsatta framsteg på den europeiska vägen är beroende av att de lever upp till de europeiska värderingar och normer som de har åtagit sig att respektera.
 - G. Undertecknandet av det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet och det armeniska parlamentets ratificering av detta i april 2018 betraktas som ett bevis på ett alternativt sätt att skapa ett fördjupat och strategiskt förstärkt partnerskap mellan Armenien och EU.
 - H. Enligt rapporten från Internationella institutet för demokrati och fria val (*Idea*), *The Global State of Democracy 2019*, är Armenien det enda landet i Europa som gick från att vara en hybridregim 2017 till en demokrati 2018.
 - I. Länderna i det östliga partnerskapet, särskilt de som visar en vilja att ansluta sig till EU, fortsätter att utsättas för aggressiva hybridhot från Ryssland i syfte att bevara dem inom landets intressesfär och hindra deras fortsatta process för integration med EU genom att inte tillåta dem att bli framgångsrika europeiska länder.
 - J. Den internationella säkerheten och de mänskliga rättigheterna står inför enorma utmaningar orsakade av det dynamiskt föränderliga internationella systemet.

1. Euronest framhåller det östliga partnerskapets mjuka maktinstrument, såsom införande av viseringsfria resor, som medel för att upprätthålla den politiska motivationen för reformer och noterar de framsteg som har gjorts av partnerskapsländerna i fråga om genomförandet av de 20 resultat som ska uppnås fram till 2020, samtidigt som de nya riktlinjerna nu håller på att diskuteras för nästa årtionde fram till 2030.
2. Euronest noterar att det östliga partnerskapsinitiativet har varit framgångsrikt när det gäller att hjälpa EU-associerade länder att påskynda genomförandet av reformer och fördjupningen av sin politiska och ekonomiska integration med EU.
3. Euronest understryker att vi i dag befinner oss vid ett viktigt vägskäl där vi bör lägga till ytterligare nya och långsiktiga instrument i vår strategi för att hjälpa längre komna länder i det östliga partnerskapet att vidhålla sin motivation och sin reformtakt under nästa årtionde fram till 2030, och betonar att EU måste uppgradera och reformera sina policyinstrument för att matcha de framsteg som gjorts av våra östliga partnerländer.
4. Euronest vill att en diskussion inleds om en framåtblickande strategisk agenda för det östliga partnerskapet för nästa årtionde, för att man ska kunna gå framåt när det gäller att främja en mer ambitiös användning av differentiering och principerna "mer för mer" och "mindre för mindre" och skapa ett nytt flaggskeppsinitiativ, närmare bestämt Trio Plus-strategin 2030.
5. Euronest föreslår att man genom Trio Plus-strategin 2030 ska inrätta en europeisk trioprocess med mer djupgående integrationsinstrument för EU och dess associerade länder, såsom gjordes med Berlinprocessen, vilken inleddes 2014 och syftade till att stärka EU:s ledarskap och en koalition av likasinnade EU-medlemsstater för att integrera länder på västra Balkan i EU. Euronest föreslår också att EU aktivt för en öppna dörrns politik för de länder i det östliga partnerskapet som gör betydande och värdefulla framsteg.
6. Euronest insisterar på att Trio Plus-strategin 2030 bör göras till ett ambitiöst europeiskt geopolitiskt instrument med en ny generation av institutioner och policyer, hållbara handels- och stabiliseringsavtal och deras instrument (en EU-stödgrupp för trion, en investeringsplattform för trion, den europeiska gröna given, programmet för ett digitalt Europa, främjande av den europeiska livsstilen och den europeiska demokratin, avtal om bedömning av överensstämmelse och godtagande, konnektivitetens agendan, det transeuropeiska nätet, Horisont 2020, konferensen om Europas framtid och andra EU-initiativ).
7. Euronest betonar att ytterligare bakslag för demokratin, reformer och rättsstatsprincipen samt urholkningen av den europeiska inriktningen i trioländer kommer att äventyra den ovan beskrivna Trio Plus-strategin 2030.
8. Euronest betonar att Trio Plus-strategin 2030 bör komplettera det östliga partnerskapets instrument, inte kommer att syfta till att ersätta befintliga initiativ på detta område och kommer att bidra till diskussionen om hur vi kan göra policyn för det östliga partnerskapet mer ändamålsenlig.
9. Euronest föreslår ett mer omfattande och utvidgat strategiskt trio + 1-format där Armenien inkluderas, baserat på de principer och ståndpunkter som har bekräftats i det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan EU och Armenien.
10. Euronest noterar att de EU-associerade trioländernas framgångar med att genomföra reformer för EU-integration kommer att skapa nya incitament för de kvarvarande länderna i det östliga partnerskapet att välja en ambitiös metod för europeisk integration.
11. Euronest betonar att Trio Plus-strategin 2030, understödd av den europeiska trioprocessen, kommer att ha en betydande positiv effekt när det gäller att ändra den ryska allmänhetens inställning och hjälpa dem att eftersträva ett öppet och demokratiskt, europeiskt land.
12. Euronest begär ett omedelbart inrättande av gemensamma mekanismer för att stå emot Rysslands hybridhot, vilka undergräver sammanhållningen i EU och säkerheten i de länder i det östliga partnerskapet som strävar efter EU-tillnärmning.

13. Euronest noterar att ett framgångsrikt östligt partnerskap, som omfattar den europeiska trioprocessen och Trio Plus-strategin 2030, kommer att vara av avgörande betydelse både för länderna i det östra grannskapet och för EU eftersom det är det bästa sättet att skapa ett Europa som är helt, fritt och fredligt, samt att denna framgång kommer att suddas ut de skiljelinjer på den europeiska kontinenten som fortfarande skiljer länderna i det östliga partnerskapet från resten av EU.
 14. Euronest uppdrar åt sina medordförande att översända denna resolution till Europaparlamentets talman, Europeiska rådet, Europeiska kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, kommissionsledamoten med ansvar för grannskap och utvidgning, Europeiska utrikestjänsten samt till regeringarna och parlamenten i EU:s medlemsstater och i de östeuropeiska partnerländerna.
-

ISSN 1977-1061 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2504 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV